

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної роботи

В. Л. Шаран

Ініціали та прізвище

25 квітня 2017 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Іван Франко як критик і теоретик літератури

Галузь знань 03 Гуманітарні науки
Шифр Назва

Спеціальність 035 Філологія
Шифр Назва

Статус дисципліни Варіативна
Нормативна (вибіркова)

Інститут (факультет) Філологічний

Кафедра української літератури та теорії літератури

Дані про вивчення дисципліни

Форма навчання	Курс	Семестр	Загальний обсяг дисципліни	Кількість годин						Курсова робота	Вид семестрового контролю	
				Аудиторні заняття					Самостійна робота		Залік	Екзамен
				Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття	Семінарські заняття				
Денна	I	II	4/120	48	16	-	32	-	72	-	+	-
Заочна	I	II	4/120	12	4	-	8	-	108	-	+	-

Робоча програма складена на основі освітньої програми та навчального плану підготовки третього (освітньо-наукового) рівня..

Розробник:

О. Р. Баган
Підпис

О. Р. Баган, канд. філол. наук, доцент
Ініціали та прізвище викладача, науковий ступінь та вчене звання

Схвалено на засіданні кафедри української літератури та теорії літератури.

Протокол № 3 від 7 березня 2017 р.

Завідувач кафедри П. В. Іванишин
Підпис

П. В. Іванишин
Ініціали та прізвище

Схвалено на засіданні науково-методичної ради філологічного факультету.

Протокол № 2 від 29 березня 2017 р.

Схвалено на засіданні науково-методичної ради університету.

Протокол № 4 від 25 квітня 2017 р.

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета: Метою курсу є навчити аспірантів (докторантів) аналізувати і розуміти головні концепти літературно-критичної творчості І.Франка. У ході навчання буде зроблено широкий огляд всіх головних напрямків Франкової літературної критики, тому аспіранти (докторанти) зможуть пізнати її проблематику, теоретико-естетичні засади, полемічні спрямування. Водночас передбачено самостійну роботу у формі підготовки до семінарських занять, через виконання індивідуальних завдань.

Предмет: Літературознавча і літературно-критична спадщина І.Франка.

Завдання: Основними завданнями навчальної дисципліни є вироблення цілісного уявлення про доробок І.Франка як критика і літературознавця, вивчення засад його наукової методології, компаративних студій, аналіз жанрової системи Франкової літературної критики, пізнання художньо-естетичних оцінок ним європейського і українського літературного реалізму, натуралізму і модернізму, головних постатей української літератури, його підходів до вивчення і популяризації світової літератури. Окремим напрямком курсу є вивчення кращих теоретичних праць І.Франка.

Заплановані результати навчання:

Аспірант повинен знати:

- основні літературно-критичні, історико-літературні, компаративістичні, теоретичні праці і праці про світову літературу, славістичні студії І.Франка;
- наукові принципи культурно-історичної школи як цілісної методології вивчення літератури на ґрунті праць І.Франка;
- головні теоретичні проблеми Франкової літературно-критичної творчості.

Аспірант повинен вміти:

- аналізувати критичні і теоретичні праці І.Франка;
- ставити проблеми і завдання щодо поглиблення пізнання Франкової творчої і теоретичної еволюції;
- порівнювати Франкову наукову методологію з творчими інтенціями інших великих критиків і літературознавців;
- застосовувати набуті знання у власних дослідженнях.

Місце дисципліни у структурно-логічній схемі підготовки фахівців:

Навчальна дисципліна “Іван Франко як критик і теоретик літератури” є складовою частини циклу професійної підготовки фахівців третього освітньо-наукового рівня, вивчається зпродовж одного семестрів паралельно з іншими теоретико-літературними та історико-літературними курсами “Методологія, методи і жанри літературознавчих досліджень”, “Українська література в проекції міждисциплінарних студій”, “Святоотцівська традиція в українській літературі”, “Основні теоретико-методологічні течії в українському та світовому літературознавстві XIX-XXI ст.”, “Герменевтичний досвід в українській літературі XIX-XXI ст.”, “Ідейно-естетичні парадигми української поезії II пол. XX ст. - поч. XXI ст.”, “Історія української літератури як дискурс національної ідентичності”. Теоретико-методологічні проблеми, що стосуються пізнання головних теоретичних принципів і естетичних ідей І.Франка, безпосередньо спираються на прослухані раніше (на попередніх рівнях вищої освіти) курси: “Теорія літератури”, “Історіографія літературознавства”, “Основи наукових досліджень”, “Історія української літератури”, “Основи герменевтики”, “Основи національно-екзистенціальної інтерпретації”, залучаються інші знання (культурологічні, філософські, психологічні, естетичні та ін.), які формують теоретичний рівень мислення молодого дослідника-філолога.

При укладенні програми враховано, що базові теоретичні знання аспіранти здобули, вивчаючи також історико-літературні курси з української та світової літератури.

Зміст дисципліни.

Формування світогляду І.Франка і головні етапи його еволюції. Жанрова система літературної критики І.Франка. І.Франко як теоретик і практик літературознавчої культурно-

історичної школи. Естетична теорія натуралізму у літературознавстві І.Франка. І.Франко про національну специфіку української літератури. Оцінки літератури модернізму у творчості І.Франка. Українська література в портретах оцінки І.Франка. Проблеми розвитку української літератури в літературних оглядах І.Франка. Компаративні підходи І.Франка до вивчення літератури. Головні теоретичні праці І.Франка. Корпусні праці І.Франка з історії української літератури. Студії І.Франка на полі славістики. І.Франко як інтерпретатор і популяризатор світової класичної літературної спадщини. Естетичні ідеї студії «Із секретів поетичної творчості» (1898). Тема психології творчості в теорії І.Франка. Іван Франко про драматичну творчість і театр.

2. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва теми	Кількість годин							
	Денна форма навч.				Заочна форма навч.			
	Лекції	Лабораторні заняття	Практичні (семін.) заняття	СРС	Лекції	Лабораторні заняття	Практичні (семін.) заняття	СРС
2 семестр								
Тема 1. Формування світогляду І.Франка і головні етапи його еволюції	2	0	2	4	2	0	2	6
Тема 2. Жанрова система літературної критики І.Франка		0	2	4	0	0	0	6
Тема 3. І.Франко як теоретик і практик літературознавчої культурно-історичної школи	2	0	2	4	0	0	0	6
Тема 4. Естетична теорія натуралізму у літературознавстві І.Франка		0	2	4	0	0	0	6
Тема 5. І.Франко про національну специфіку української літератури	2	0	2	4	0	0	2	7
Тема 6. Оцінки літератури модернізму у творчості І.Франка		0	2	4	0	0	0	7
Тема 7. Українська література в портретах: оцінки І.Франка	2	0	2	4	0	0	0	7
Тема 8. Проблеми розвитку української літератури в літературних оглядах І.Франка		0	2	4	2	0	2	7
Тема 9. Компаративні підходи І.Франка до вивчення літератури	2	0	2	5	0	0	0	7
Тема 10. Головні теоретичні праці І.Франка		0	2	5	0	0	0	7
Тема 11. Корпусні праці І.Франка з історії української літератури	2	0	2	5	0	0	0	7
Тема 12. Студії І.Франка на полі славістики		0	2	5	0	0	0	7
Тема 13. І.Франко як інтерпретатор і популяризатор світової класичної літературної спадщини	2	0	2	5	0	0	2	7
Тема 14. Естетичні ідеї студії «Із		0	2	5	0	0	0	7

секретів поетичної творчості» (1898)								
Тема 15. Тема психології творчості в теорії І.Франка	2	0	2	5	0	0	0	7
Тема 16. Іван Франко про драматичну творчість і театр		0	2	5	0	0	0	7
Разом за 2 семестр	16	0	32	72	4	0	8	108

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Зміст лекційного курсу для студентів денної форми навчання II семестр

№ з/п	Перелік тем лекцій, їх анотації	Кількість годин
1	Формування світогляду І.Франка і головні етапи його еволюції. - вплив ідей романтизму на молодого І.Франка; - захоплення соціалізмом і запозичення класово-матеріалістичних елементів цієї ідеології для розвитку літературознавства (1876–1882 рр.); - засвоєння наукових та суспільних ідей позитивізму (лібералізму) і розвиток принципів культурно-історичної школи в літературознавстві (1883–1894 рр.); - вплив ідей націоналізму та ірраціоналізму на культурософські погляди І.Франка пізнього періоду (1895–1916 рр.). Жанрова система літературної критики І.Франка. - рецензії; - огляди; - літературні портрети; - полемічні статті; - студії. [2, С. 123-162], [3, С. 234-259], [10, С. 68- 110].	2
2	І.Франко як теоретик і практик літературознавчої культурно-історичної школи. - формування науково-методологічних принципів; - об'єктивізм дослідження; - фактологія як база літературознавства; - вивчення соціології художньої творчості; - теорія народності літератури; - література як фактор прогресу соціального. Естетична теорія натуралізму у літературознавстві І.Франка. - І.Франко про Е.Золя; - аналіз принципів натуралізму; - місце натуралізму в еволюції європейської літератури ХІХ ст. [5, С. 87-98], [6, С. 154-186], [7, С. 263-279].	2
3	І.Франко про національну специфіку української літератури. - короткий огляд студій І.Франка про давню українську літературу; - цивілізаційна й етнопсихологічна проблематика у працях І.Франка; - концепція демократизму української літератури; - проблеми відставання й успіхів національної літератури у всеслов'янському і світовому контекстах. Оцінки літератури модернізму у творчості І.Франка. - подолання позитивістської догматичності у студіях 1890–1900-	2

	х рр.; - І.Франко про польський модернізм; - оцінки європейського символізму і неоромантизму; - критика модерністських виступів в українській літературі; - оцінки творчості О.Кобилянської, В.Стефаника, М.Черемшини, М.Коцюбинського, В.Пачовського. [7, С. 45-57], [9, С. 134-146], [17, Т. 26-30].	
4	Українська література в портретах: оцінки І.Франка. - І.Франко про І.Нечуя-Левицького; - І.Франко про О.Кониського; - І.Франко про М.Старицького; - І.Франко про Лесю Українку. Проблеми розвитку української літератури в літературних оглядах І.Франка. - осмислення питань провінційності і відставання в літературі; - осмислення факторів прогресу й художнього піднесення в літературі; - аналіз культурних та історичних контекстів розвитку літератури. [1, С. 54-62], [2, С. 115-124], [17, Т. 26-30].	2
5	Компаративні підходи І.Франка до вивчення літератури. - тлумачення фольклорних інтернаціональних джерел розвитку літератури; - вивчення художніх контекстів української літератури періоду Середньовіччя; - типологічні зіставлення європейських літератур періоду реалізму; - теоретичні аспекти взаємодії національного та інтернаціонального в літературі. Головні теоретичні праці І.Франка. - аналіз статті «Етнологія та історія літератури»; - аналіз статті «Слово про критику»; - аналіз статті «Теорія і розвій історії літератури»; - аналіз статті «Задачі і метод історії літератури»; - аналіз статті «План викладів історії літератури руської». [6, С. 121-131], [7, С. 102-115], [11, С. 316-332].	2
6	Корпусні праці І.Франка з історії української літератури. - історіософські узагальнення І.Франка; - естетико-теоретичні засади; - проблеми періодизації української літератури; - культурологічні узагальнення; - осмислення місця української літератури в історії слов'янських літератур і світовому контексті. Студії І.Франка на полі славістики. - теоретичне осмислення взаємин між слов'янськими культурами і літературами; - оцінки російської літератури; - оцінки польської літератури; - оцінки чеської літератури; - південнослов'янські літератури в зацікавленнях І.Франка. [2, С. 71-80], [6, С. 46-59], [9, С. 189-242].	2
7	І.Франко як інтерпретатор і популяризатор світової класичної літературної спадщини. - принципи і стимули в зацікавленнях І.Франка постатями і шедеврами світової літератури;	2

	- Данте Аліґ'єрі в інтерпретаціях І.Франка; - І.Франко про В.Шекспіра; - постаті французької літератури в інтерпретаціях І.Франка; - постаті німецької літератури в тлумаченнях І.Франка. Естетичні ідеї студії «Із секретів поетичної творчості» (1898). - критика соціологічного реалізму; - концепція естетичної насолоди і краси; - література і малярство; - література і музика; - література і пластика. [2, С. 52-61], [9, С. 103-117], [17, Т. 31-35].	
8	Тема психології творчості в теорії І.Франка. - свідоме і несвідоме у творчому процесі; - роль уяви в художньому мисленні; - єдність емоційного і раціонального у творчому акті; - психології характерів. Іван Франко про драматичну творчість і театр. - Про специфіку драматичного мистецтва; - Про роль і завдання театру; - Про проблеми власне українського театру; - Про характер драматичної творчості і драматичної експресії. [14, С. 84-142], [15, С. 458-491].	2
Разом за II семестр:		16

**Зміст лекційного курсу для студентів заочної форми навчання
II семестр**

№ з/п	Перелік тем лекцій, їх анотації	Кількість годин
1	Формування світогляду І.Франка і головні етапи його еволюції. - вплив ідей романтизму на молодого І.Франка; - захоплення соціалізмом і запозичення класово-матеріалістичних елементів цієї ідеології для розвитку літературознавства (1876–1882 рр.); - засвоєння наукових та суспільних ідей позитивізму (лібералізму) і розвиток принципів культурно-історичної школи в літературознавстві (1883–1894 рр.); - вплив ідей націоналізму та ірраціоналізму на культурософські погляди І.Франка пізнього періоду (1895–1916 рр.). Жанрова система літературної критики І.Франка. - рецензії; - огляди; - літературні портрети; - полемічні статті; - студії. [2, С. 123-162], [3, С. 234-259], [10, С. 68- 110].	2
2	Проблеми розвитку української літератури в літературних оглядах І.Франка. - осмислення питань провінційності і відставання в літературі; - осмислення факторів прогресу й художнього піднесення в літературі; - аналіз культурних та історичних контекстів розвитку літератури. Компаративні підходи І.Франка до вивчення літератури.	2

	- тлумачення фольклорних інтернаціональних джерел розвитку літератури; - вивчення художніх контекстів української літератури періоду Середньовіччя; - типологічні зіставлення європейських літератур періоду реалізму; - теоретичні аспекти взаємодії національного та інтернаціонального в літературі. [1, С. 54-62], [2, С. 115-124], [6, С. 121-131].	
	Разом за II семестр:	4

**Перелік практичних занять
для студентів денної форми навчання
II семестр**

№ з/п	Тема практичного заняття	Кількість годин
1	Інтелектуальні зацікавлення І.Франка в контексті його громадських і творчих контактів [5, С. 145-160], [10, С. 267-284], [17]	2
2	Романтизм в естетичній свідомості І.Франка [4, С. 91-110], [13, С. 49-61], [17]	2
3	Майстерність І.Франка як критика-публіциста [2, С. 31-42], [6, С. 147-153], [17]	2
4	І.Франко про поетику і теорію натуралізму [5, С. 105-112], [6, С. 233-241], [17]	2
5	І.Франко як теоретик реалізму [1, С. 74-83], [13, С. 35-39], [17]	2
6	Шевченкова лірика у трактуваннях І.Франка [11, С. 257-284], [17]	2
7	Шевченкові поеми в інтерпретаціях І.Франка [7, С. 362-389], [17]	2
8	Постать П.Куліша в оцінках І.Франка [15, С. 452-471], [17]	2
9	Франкові оцінки реального українського модернізму [13, С. 77-95], [10, С. 345-356], [17]	2
10	І.Франко про біографічний метод в літературознавстві [4, С. 92-98], [6, С. 141-165], [17]	2
11	І.Франко про завдання і роль літератури [2, С. 123-129], [12, С. 87-102], [17]	2
12	Головні культурно-естетичні принципи Франкових компаративістичних студій [9, С. 194-207], [16, С. 148-159], [17]	2
13	І.Франко про специфіку модерністського мистецтва [6, С. 245-251], [13, С. 98-121], [17]	2
14	Шекспірознавчі студії І.Франка [7, С. 157-164], [9, С. 142-155], [17]	2
15	Аналіз статті І.Франка «З останніх десятиліть» [1, С. 62-69], [17]	2
16	Аналіз окремих теоретичних праць І.Франка [2, С. 144-159, С. 165-172], [17]	2
	Разом за II семестр:	32

**Перелік практичних занять
для студентів заочної форми навчання
II семестр**

№ з/п	Тема практичного заняття	Кількість годин
1	Інтелектуальні зацікавлення І.Франка в контексті його громадських і творчих контактів [5, С. 145-160], [10, С. 267-284], [17]	2

2	Майстерність І.Франка як критика-публіциста [2, С. 31-42], [6, С. 147-153], [17]	2
3	І.Франко про завдання і роль літератури [2, С. 123-129], [12, С. 87-102], [17]	2
4	Аналіз окремих теоретичних праць І.Франка [2, С. 144-159, С. 165-172], [17]	2
Разом за II семестр:		8

**Зміст самостійної роботи для студентів денної форми навчання
II семестр**

Номер тижня	Зміст самостійної (індивідуальної) роботи	Кількість годин
1	Опрацювання теоретичного матеріалу, підготовка до виконання ПЗ 1	4
2	Опрацювання теоретичного матеріалу, підготовка до виконання ПЗ 2, отримання теми індивідуального завдання	4
3	Опрацювання теоретичного матеріалу, підготовка до виконання ПЗ 3 і захисту індивідуального завдання.	4
4	Опрацювання теоретичного матеріалу, підготовка до виконання ПЗ 4.	4
5	Опрацювання теоретичного матеріалу, підготовка до виконання ПЗ 5.	4
6	Опрацювання теоретичного матеріалу, підготовка до виконання ПЗ 6, отримання теми індивідуального завдання	4
7	Опрацювання теоретичного матеріалу, підготовка до виконання ПЗ 7 і захисту індивідуального завдання..	4
8	Опрацювання теоретичного матеріалу, підготовка до виконання ПЗ 8.	4
9	Опрацювання теоретичного матеріалу, підготовка до виконання ПЗ 9.	5
10	Опрацювання теоретичного матеріалу, підготовка до виконання ПЗ 10.	5
11	Опрацювання теоретичного матеріалу, підготовка до виконання ПЗ 11, отримання теми індивідуального завдання	5
12	Опрацювання теоретичного матеріалу, підготовка до виконання ПЗ 12 і захисту індивідуального завдання..	5
13	Опрацювання теоретичного матеріалу, підготовка до виконання ПЗ 13.	5
14	Опрацювання теоретичного матеріалу, підготовка до виконання ПЗ 14.	5
15	Опрацювання теоретичного матеріалу, підготовка до виконання ПЗ 15, отримання теми індивідуального завдання	5
16	Опрацювання теоретичного матеріалу, підготовка до виконання ПЗ 16 і захисту індивідуального завдання.	5
Разом за II семестр:		72

**Зміст самостійної роботи для студентів заочної форми навчання
II семестр**

Номер тижня	Зміст самостійної (індивідуальної) роботи	Кількість годин
1	Опрацювання теоретичного матеріалу, підготовка до виконання ПЗ 1.	27
2	Опрацювання теоретичного матеріалу, підготовка до виконання ПЗ 2, отримання теми індивідуального завдання.	27
3	Опрацювання теоретичного матеріалу, підготовка до виконання ПЗ 3.	27
4	Опрацювання теоретичного матеріалу і підготовка до виконання ПЗ 4 та захисту індивідуального завдання.	27
Разом за II семестр:		108

4. Бойко Ю. Основи творчого методу Івана Франка / Ю. Бойко // Бойко Ю. Вибране. Т.1 – Мюнхен, 1971. – С. 80-113.
5. Войтюк А. Літературознавчі концепції Івана Франка / А. Войтюк. – Львів: Світ, 1981. – 234 с.
6. Гнатюк М. Іван Франко і проблеми теорії літератури / М. Гнатюк. – К.: ВЦ «Академія», 2011. – 367 с.
7. Голод Р. Іван Франко та літературні напрямки кінця ХІХ – початку ХХ століття / Р. Голод. – Івано-Франківськ: Лілея-НВ, 2005. – 314 с.
8. Денисюк І. Літературознавчі та фольклористичні праці / І. Денисюк. – Львів, 2005. – Т. 1-4.
9. Журавська І. Іван Франко і зарубіжні літератури / І. Журавська. – К.: Вид. Академії Наук УРСР, 1961. – 269 с.
10. Іван Франко – письменник, мислитель, громадянин: Збірник матеріалів Міжнародної конференції. – Львів, 1998. – 609 с.
11. Корнійчук В. Ліричний універсум І.Франка: Горизонти поетики / В. Корнійчук. – Львів, 2004. – 466 с.
12. Луцишин О. Категорія «літературний розвиток» у науковому трактуванні Івана Франка / О. Луцишин. – Львів, 1998. – 189 с.
13. Наєнко М. Іван Франко: тяжіння до модернізму / М. Наєнко. – К.: Академвидав, 2006. – 123 с.
14. Нечиталюк М. Іван Франко про театр і драматургію / М. Нечиталюк. – К.: АН УРСР, 1957. – 236 с.
15. Пашук А. Філософський світогляд Івана Франка / А. Пашук. – Львів: ЛНУ ім. І.Франка, 2007. – 580 с.
16. Рудницький Л. Іван Франко і німецька література / Л. Рудницький. – Львів: НТШ, 2002. – 389 с.
17. Франко І. Вибрані твори у 50 т. / І. Франко. – К.: Наукова думка, 1980-1985: Т. 26–43.

Допоміжна

18. Дорошенко І. Іван Франко – літературний критик / І. Дорошенко. – К.: ЛНУ ім. І.Франка, 1966. – 407 с.
19. Пустова Ф. Іван Франко – теоретик літератури / Ф. Пустова. – К.– Донецьк, 1976. – 255 с.
20. Пустова Ф. Іван Франко – історик української літератури / Ф. Пустова. – К.: Вища школа, 1988. – 348 с.
21. Сандурський І. Іван Франко про психологію творчості / І. Сандурський. – Л.: Сполом, 2011. – 268 с.
22. Пилипчук С. Фольклористична концептосфера Івана Франка / С. Пилипчук. – Львів: ЛНУ ім. І.Франка, 2014. – 490 с.
23. Франкіана Василя Щурата. – Львів: ЛНУ ім. І.Франка, 2013. – 304 с.